

Відгук

офіційного опонента на дисертаційну роботу Мохаммеда Фахмі Рабіна за темою: «Реалізація інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях у системі річної підготовки (на матеріалі легкої атлетики)», подану на здобуття наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – Олімпійський і професійний спорт

Актуальність. Робота Мохаммеда Фахмі Рабіна присвячена цікавому в теоретичному та важливому в практичному відношеннях питанню.

Проблема вдосконалення структури та змісту спортивної підготовки легкоатлетів вимагає оновлення змісту та форм навчально-тренувального процесу.

На сучасному етапі розвитку теорії та методики підготовки легкоатлетів при реалізації інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях подальший прогрес можливий тільки при комплексному підході до вирішення цієї проблеми.

Дисертація Мохаммеда Фахмі Рабіна, безумовно, є актуальною, оскільки вона спрямована на пошук нових шляхів і невикористаних резервів при реалізації інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях у системі річної підготовки.

Аналіз науково-методичної літератури з даної проблеми дозволив встановити, що науково-методичне забезпечення щодо реалізації інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях є недостатнім. Кількість наукових робіт, присвячених вивченню даної проблеми, – обмежена, а існуючі дані – суперечливі.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження було виконано відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою 2.27 «Удосконалення системи спортивної

підготовки і змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів у сучасних умовах інтенсивної змагальної діяльності» (номер державної реєстрації: 0174U000806).

Робота складається з анотації, вступу, п'яти розділів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних літературних джерел і додатків. Загальний обсяг дисертації – 200 сторінок. Робота містить 3 таблиці та 46 рисунків. Список використаних літературних джерел налічує 198 найменувань.

У **вступі** обґрунтовано актуальність дослідження, вказано його об'єкт, предмет, мету, завдання та методи, розкрито наукову новизну, з'ясовано практичну значущість отриманих результатів, особистий внесок дисертанта, відображено апробацію результатів дослідження.

Перший розділ «Проблеми участі у змаганнях спортсменів високої кваліфікації (на матеріалі легкої атлетики)» присвячений аналізу й узагальненню публікацій, які стосуються змагань та змагальної діяльності легкоатлетів у системі спортивної підготовки. Проаналізовані питання щодо теоретичних засад і технології побудови системи змагань.

Аналіз наукових досліджень свідчить про значний інтерес науковців до вирішення проблеми участі у змаганнях кваліфікованих спортсменів, проте у практичному відношенні означена проблема потребує подальшого вивчення та вдосконалення.

У **другому розділі** «Методи та організація дослідження» наведено методи, обґрунтовано їх застосування, представлено організацію досліджень. Залежно від поставлених мети та завдань процес дослідження включав ряд послідовних, логічно взаємопов'язаних етапів.

Безумовно, методи дослідження забезпечили створення теоретико-методичної бази для реалізації інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях.

У **третьому розділі** «Особливості сучасної системи змагань з легкої атлетики і змагальної практики спортсменів високої кваліфікації у системі

річної підготовки» присвячено виявленню чинників, які регламентують ефективність спортивної підготовки спортсменів-легкоатлетів.

Виявлено, що основною тенденцією, яка визначає ефективність спортивної підготовки в сучасних умовах, є оптимізація змагальної практики спортсменів-легкоатлетів (чоловіків і жінок). Оптимальна кількість змагань протягом року залежить від специфіки виду змагань і коливається в широкому діапазоні.

Так, середні показники участі у змаганнях сезону під час підготовки до головних змагань року – 9 разів (у чоловіків і жінок), після Ігор Олімпіади, чемпіонатів світу – 1 раз.

У **четвертому розділі** «Реалізація інтенсивного підходу до участі у змаганнях протягом року (на матеріалі легкої атлетики)», як результат проведених досліджень і узагальнень, розроблений алгоритм реалізації інтенсивного підходу до участі у змаганнях спортсменів-легкоатлетів. Він передбачає вибір стратегії участі у змаганнях, використання доцільного методичного підходу до планування змагальної практики протягом року, врахування гендерних і вікових особливостей конкретного спортсмена, особливостей календаря змагань з легкої атлетики, специфіки змагальної діяльності у конкретному виді легкої атлетики та ін.

Таким чином, можна підсумувати, що представлені рекомендації до застосування реалізації інтенсивного підходу до участі у змаганнях спортсменів-легкоатлетів у системі річної підготовки можуть позитивно вплинути на ефективність їх змагальної діяльності.

У **п'ятому розділі** «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» розглянуті дискусійні питання, проаналізовані результати власних досліджень, зіставлені наукові факти, отримані в ході експериментальних досліджень, з даними літератури, що дозволило виділити наукові положення трьох рівнів новизни, а саме: ті, що підтверджують, уточнюють і доповнюють, отримані вперше.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. На основі проведеного комплексного теоретичного аналізу й узагальнення даних науково-методичної літератури автор чітко визначив об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. Для вирішення поставлених завдань були використані адекватні методи наукового пошуку, які дозволили обґрунтувати на високому науково-методичному рівні основні положення результатів дослідження, висновки дисертаційної роботи та практичні рекомендації.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що вперше:

- розроблений алгоритм реалізації інтенсивного підходу до участі кваліфікованих легкоатлетів у змаганнях;
- визначена динаміка результативності змагальної діяльності легкоатлетів високої кваліфікації в роки проведення Ігор Олімпіад і чемпіонатів світу;
- визначені оптимальні кількісні показники змагальної практики спортсменів у процесі річної підготовки з урахуванням специфіки видів змагань легкої атлетики та ін.

Практичне значення результатів дослідження полягає в розробці алгоритму реалізації інтенсивного підходу до участі у змаганнях кваліфікованих легкоатлетів; у використанні розроблених практичних рекомендацій; у вдосконаленні змісту курсу лекцій для студентів Національного університету фізичного виховання і спорту України та ін.

Повнота викладу результатів дослідження у друкованих працях. Основні положення дисертаційної роботи викладені у 8 публікаціях, з яких 5 – у фахових виданнях України, включених до міжнародної наукометричної бази, 3 публікації апробаційного характеру.

Апробація результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародному рівні: міжнародних конференціях «Молодь та олімпійський рух» (Київ, 2015, 2017–2019); на всеукраїнських заходах: круглих столах і конференціях кафедри легкої атлетики, велосипедного і зимових видів спорту (Київ, 2016) та ін.

Відповідність дисертації вимогам МОН України. Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи відповідають вимогам МОН України. Автореферат повністю відображає зміст дисертації.

Рекомендації щодо використання результатів дослідження. Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичній діяльності тренерів і викладачів із метою підвищення ефективності спортивної підготовки кваліфікованих легкоатлетів, а також у навчальному процесі студентів спортивних вузів України.

Недоліки дисертаційної роботи. Разом із тим, робота містить ряд недоліків, які, на нашу думку, не мають принципового характеру та не заперечують теоретичних і методичних здобутків автора:

1. У розділі 1 треба зробити більший акцент на аналізі існуючих проблем. Невідомо, чи поділяє здобувач погляди науковців на ці проблеми. Необхідно показати свої ставлення до наукових розробок інших авторів.

2. Для вивчення змагальної діяльності спортсменів-легкоатлетів було проведене опитування серед провідних тренерів і спортсменів. Разом із тим, жодної анкети відповідей у роботі не наведено.

3. У роботі інформується про використання методу експертних оцінок. Разом із тим, у дисертації повністю відсутні результати використання даного методу. Не наведено коефіцієнт конкордації.

4. Розділ 5 «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» необхідно було б показати більш широко, тобто додати тексту.

5. Кількість висновків потрібно значно скоротити та зробити більш конкретними.

6. У роботі є друкарські помилки та стилістичні погрішності, на які автору вказано.

Інших зауважень немає, дисертація написана літературною мовою, добре проілюстрована і з цієї точки зору залишає приємне враження.

Загальний висновок

Зважаючи на актуальність теми дослідження, його наукову новизну та практичне значення, використання адекватних методів, обґрунтованість висновків, вважаю, що дисертаційне дослідження Мохаммеда Фахмі Рабіна «Реалізація інтенсивного підходу до участі кваліфікованих спортсменів у змаганнях у системі річної підготовки (на матеріалі легкої атлетики)» відповідає п. 11 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567 (зі змінами, внесеними з постанов Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015 року, № 1159 від 30.12.2015 року), а її автор Мохаммед Фахмі Рабін заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.01 – Олімпійський і професійний спорт.

Офіційний опонент:

доктор наук з фізичного виховання
та спорту, професор, завідувач кафедри
теоретико-методичних основ
фізичного виховання та спорту
Житомирського державного
університету імені Івана Франка

Рустам АХМЕТОВ

Проректор з наукової і міжнародної роботи
Житомирського державного
університету імені Івана Франка,
кандидат економічних наук, доцент

Тетяна БОЦЯН

ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
Начальник відділу кадрів Житомирського
державного університету
імені Івана ФРАНКА

